

Az Isteni tudás -miként a Nap-
Keleten kél és Nyugaton lehangylik.

Jász hadi virtus*

Pusztá csendi szekértábor, gyermekek és öreg tátos, verőfényben diskurálnak, mesét kérnek okulásra.

- Tátos apó mond el nekünk, milyen csatában mi vérünk, hogyan küzd és miként győzi dicsőségben ellenségét?

- Tudja minden huncut gyermek, véreinknek íj a lelke. Lovon jár itt mindahányunk, íj és nyíl a jó barátunk. Majd ha elég nagyok lesztek, jó szülétek meglep egyszer, általadja tudományát, íjkészítés varázslatját. Ma még botból készül íjtok, mivel gyakoroltok folyton, de már régtől tudja mindtek, szüléteknek mi a kincse.

- Persze ti is azok vagytok, de veletek nem ví harcot. Íj mindnek a kedves párja, becézgeti vigyáz rája. - Mond csak ki az apád íja? - Rettenet! - szól apja fia - És anyádét hogy szólítják? - Fürkészdarázs! - minek hívják.

- Lám hát tudjátok ti kik ők, nem csak botok mi tán kilő, lelke van ám mindahánynak, mindig szülétekkel járnak. Óvják, védik, megkímélik, erejük a harcra érik. Hadra való társak azok, kivel társa szinte rokon. Hádi íj az félelmetes, nincs ki állna neki ellent. Erről híresek a jászok, nyilazásban nincsen párjok.

- De most halljuk hogy harcolnak: kettő útja vagyon annak. Egyik hogyha ellen támad, máskor segítünk barátoknak.

- Mikor barátok segítünk, védelmezés a mi részünk. Ő ki tusakodik mások, addig jász őriz családot. Amíg kérőnk harcát vívja -neki tetsző harcmódban- nem vívunk, nem kaszabolunk, távolhalál mi a sorunk. Oly távból súlyt jászok íja, azt képzelik Istennyila! Nem gondolják ki lesz alul, hadban sorscsapások vagyunk.

* virtus = erény

- Kérdik néha; - Mi jutalmunk? - jászok ezen csak mosolygunk. Barátság, meg önzetlenség, senkit ne sújtsen ellenség.

- Tulajdonlást, elbirtoklást, természetűl elbitorlást? Nem ismerték soha jászok, ezt a három galádságot!

- Hogyha ellen reánk támad, jász azt mindig készen várja. Száznyolc nyíllal tegezében, új felajzva kőkeményre. Felajzásról sose feledd; - Azt csak lövés előtt lehet! - hisz új pihen puzdrájában, idegfeszült a csatában!

- Jó jász harcos mind megérzi, hány az ellen s mi vezérli. Állnak szembe jó előre, száznyolcszoros túlerővel. Egy jó harcos egy lövése, egy pillantás s őt a vége, egy lövés az egy találat, találkozás a halállal.

- Jön az ellen bőszült haddal! Jászok sora mást nem adhat - kire mit a sorsa rámért, jámbort sújtó támadásért.

- Lövés titka abban rejlik, újász ellen szembe tekint. Két elmének találkája, nyílvesszőnek haláltánca. Vehet ellen bármily vértet, védsisakot előtétet, nyílhegy csakis szembe talál, vesző roppan kész a halál.

- Nyílunk vesszeje van nádból, ti is gyűjtétek mocsárból. Hadban kemény ércből hegye, rétisas toll hátsófele. Ideg pendül, halál repül, csontot átüt kemény hegyük. Mire száznyolc vesszőt kilő, száznyolc lél a mennybe menő! Száznyolc lövés pislantásban, talán kétszer annyit várhat, ez idő mit ellen tehet, hideg fejű jászok fele. Nem ér egy se olyan közel, jászra vessen dárdát követ, úgy esnek el a csatában, védekezőt nem találhatnak. Lovaiokról porba hullnak, felelőtlen nyomorultak. Gyalogjáró esélytelen, ön lőtávját hogy elérje. Ki ha mégis fordít hátat, annak is vége csatának. Kuru mező hagyománya, aki támad jut halálra. Lovaik ha haza jutnak, viszik hírét a sorsuknak, viszik hírét a jászoknak, ki rájuk tör az gyászolhat!

- Ilyesféle hadi virtus*, amit ha kell mi megvívunk, készüljete ti is erre, legyen éles minden elme. Okuljatok s tanuljatok, lényegeet jól meglássatok. Nem tréfa a viaskodás, amíg lehet kerüli jász.

- Menjete most nádat szedni, rétisas tollat keresni, hogyha jönnek jó szülétek, bizton mind megörül néktek.

Borzák Balarám Béla